

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ В УМОВАХ ВІЙНИ

*Збірник тез доповідей
II Міжнародної науково-практичної конференції*

15 квітня 2026 року

CIVIL PROTECTION IN TIMES OF WAR

*The proceedings of the Second International Scientific and Practical
Conference*

15 April 2026

Цивільний захист в умовах війни : збірник тез доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції, м. Львів, 15 квітня 2026 року. Львів: ЛДУБЖД, 2026. 393 с.

РЕДКОЛЕГІЯ:

- Василь ЛОЇК** кандидат технічних наук, доцент, начальник кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД
- Ярослав ІЛЬЧИШИН** кандидат педагогічних наук, начальник науково-дослідного центру, ЛДУБЖД
- Роман ЯКОВЧУК** доктор технічних наук, доцент, начальник навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД
- Ольга МЕНЬШИКОВА** кандидат фізико-математичних наук, доцент, заступник начальника з навчально-наукової роботи навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД
- Андрій ГАВРИСЬ** кандидат технічних наук, доцент, заступник начальника кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД
- Олександр СИНЕЛЬНИКОВ** кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД
- Роман ВЕСЕЛІВСЬКИЙ** кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД
- Павло БОСАК** кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД
- Андрій ТАРНАВСЬКИЙ** кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД
- Ольга БАБАДЖАНОВА** кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД
- Мар'ян ЛАВРІВСЬКИЙ** старший викладач кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД

Михайло ШИЧКІН	старший викладач кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД
Олександр ЛЮБОВЕЦЬКИЙ	старший викладач кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД
Олександра ПЕКАРСЬКА	викладач кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД
Сергій СЕМЕНЮК	викладач кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД
Микола МАЛИХІН	викладач кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД
Вікторія ФІЛІПОВА	викладач кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД

У збірнику тез II Міжнародної науково-практичної конференції «Цивільний захист в умовах війни» висвітлено досвід сучасних тенденцій і викликів в організації цивільного захисту в умовах війни, а також формування основних напрямків вдосконалення та розвитку системи цивільного захисту.

Для наукових, науково-педагогічних та педагогічних працівників закладів освіти, працівників наукових, виробничих установ, підрозділів ДСНС України, представників державних та місцевих органів влади, громадських і професійних організацій та здобувачів вищої освіти.

Автори тез доповідей несуть особисту відповідальність за зміст представлених публікацій, достовірність результатів і дотримання вимог академічної доброчесності. Редколегія не несе відповідальності за порушення правил правопису в друкованих авторських матеріалах.

The proceedings of the Second International Scientific and Practical Conference "CIVIL PROTECTION IN TIMES OF WAR" highlight current trends and challenges in the organisation of civil protection during wartime, as well as the development of key directions for improving and developing the civil protection system.

For academic, academic-teaching and teaching staff of educational institutions, employees of research and industrial organisations, units of the State Emergency Service of Ukraine, representatives of state and local authorities, public and professional organisations, and students of higher education.

The authors of the abstracts bear personal responsibility for the content of the submitted publications, the accuracy of the results and compliance with the requirements of academic integrity. The editorial board is not responsible for spelling errors in the authors' printed materials.

УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМ ТА МЕТОДИК РЯТУВАННЯ МАЛОМОБІЛЬНИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ З ЖИТЛОВИХ БУДІВЕЛЬ ПІД ЧАС РАКЕТНИХ ОБСТРІЛІВ

*Юрій СУДНІЦИН, Діана БЕНЬ, Руслан ПАРХОМЕНКО к.т.н., доцент.
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності*

В умовах повномасштабної збройної агресії російської федерації проти України, характер надзвичайних ситуацій у житловому секторі зазнав фундаментальних змін. Ракетні обстріли та удари по щільній цивільній забудові спричиняють комплексні руйнування, які неможливо порівняти з типовими пожежами в житловому секторі. Окрему увагу слід зосередити на існуючих системах евакуації населення, котрі протягом тривалого часу орієнтувалися на евакуацію здорових людей, залишаючи маломобільні групи населення у зоні підвищеного ризику.

Виникнення надзвичайних подій різного характеру несуть для осіб з інвалідністю безліч ускладнюючих аспектів, найпоширенішими з яких є «ефект раптовості» та миттєвий вихід із ладу систем життєзабезпечення будівель та споруд. Під час ракетних уражень житлових будинків виникає дія вибухової хвилі з термічним впливом, що несе руйнування внутрішніх перегородок, дверних блоків та віконних отворів. Це створює несприятливі умови для застосування традиційних шляхів евакуації, оскільки можливість захарачення бетонними конструкціями стає непереборною перешкодою для людей з інвалідністю. Забезпечення інклюзивної безпеки сьогодні є не просто вимогою гуманізму, а критичною необхідністю для зниження показників смертності серед цивільного населення в умовах воєнного стану [1].

Практичний досвід ліквідації наслідків влучань у житлові будинки в містах України висвітлює низку системних проблем, а саме:

- відсутність точної інформації у рятувальників про місце перебування людей з інвалідністю;
- сенсорне перевантаження потерпілих з інвалідністю;
- унеможливлення використання стандартних нош.

Для розв'язання окреслених проблем пропонується впровадження адаптованої методики, що базується на міжнародному стандарті NFPA 101 [4] та концепції Personal Emergency Evacuation Plan (PEEP) [5]. Впровадження адаптованої методики дозволить інтегрувати індивідуальні плани евакуації в існуючі нормативно-правові акти та архітектурно-планувальні рішення об'єктів. Такий підхід забезпечить комплексний захист маломобільних груп населення, мінімізуючи ризики під час надзвичайних ситуацій шляхом урахування фізіологічних особливостей кожної особи та специфіки оточення. Крім того, впровадження персональних планів евакуації сприятиме підвищенню загальної ефективності систем реагування та повній відповідності принципам інклюзивності та універсального дизайну в сфері цивільного захисту.

Ключовим елементом закордонного досвіду є перехід від стратегії «всі на вихід» до стратегії «Захист на місці» (Defend in Place). Згідно з цією методикою, у будівлях створюються так звані «зони безпечного очікування» - це приміщення з підпором повітря та вогнестійкими дверима, де особа з інвалідністю може безпечно перебувати до прибуття рятувальників, що дозволяє уникнути паніки на сходах та дає змогу пожежним чітко знати, куди саме спрямувати сили для евакуації мало мобільної групи населення [2, 3, 4].

Іншим важливим інструментом для рятувальників є використання Евакуаційних крісел (Evacuation Chairs) — закордонної технології, яка дозволяє переміщувати людину по сходових маршах силами лише одного рятувальника завдяки гусеничній системі гальмування [3]. На відміну від України, де евакуація часто базується на фізичній силі, закордонні протоколи вимагають оснащення кожного поверху громадських та великих житлових будинків такими

пристроями. Також методика передбачає обов'язкове маркування житла людей з інвалідністю спеціальними тактильними та світловідбивальними знаками на рівні підлоги, що дозволяє рятувальникам ідентифікувати квартиру потерпілого навіть в умовах нульової видимості [2].

Організація рятування осіб з інвалідністю в умовах ракетної війни вимагає негайного відходу від застарілих підходів до евакуації людей. Впровадження інженерних рішень, технічних засобів та організаційних методів є одним з напрямків удосконалення та створення дієвої системи цивільного захисту. Інтеграція закордонних методик дозволить не лише оптимізувати роботу особового складу пожежно-рятувальних підрозділів, а й забезпечити базове право кожної людини на порятунок, незалежно від її фізичних можливостей.

ЛІТЕРАТУРА

1. ДБН В.1.1-7:2016. Пожежна безпека об'єктів будівництва. Загальні вимоги. Київ : Мінрегіон України, 2017. 47 с.
2. ДБН В.2.2-40:2018. Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення : зі змінами №1, №2, №3 : чинний від 01.04.2026 року. – Київ : Мінрегіон України, 2018. 94 с.
3. British Standard BS 9999:2017. Fire safety in the design, management and use of buildings. Code of practice. London : BSI, 2017.
4. NFPA 101: Life Safety Code. National Fire Protection Association. 2024 Edition. Quincy, MA : NFPA, 2024.
5. Personal Emergency Evacuation Plans (PEEPs): a guide for fire safety managers. Northern Ireland Fire & Rescue Service, 2020.

УДК 351.862.4: 624.01: 614.8.06

УТРИМАННЯ ПРИКОРДОННОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ В УМОВАХ ВІЙНИ (АСПЕКТ РЕАГУВАННЯ НА НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ)

Сергій ПАРТИКА

*Національна академія Державної прикордонної служби України
імені Богдана Хмельницького*

У системі забезпечення національної безпеки інженерне облаштування державного кордону України відіграє ключову роль, забезпечуючи як фізичний захист рубежів держави, так і стійкість функціонування прикордонних підрозділів. В умовах повномасштабної збройної агресії прикордонна інфраструктура зазнає систематичних вогневих уражень, що призводить до виникнення надзвичайних ситуацій воєнного та техногенного характеру і потребує якісно нових підходів до реагування та відновлення.

Критична інфраструктура ДПСУ розглядається як сукупність об'єктів, їх частин і систем, що є важливими для забезпечення прикордонної безпеки та управління державним кордоном України, порушення функціонування яких може завдати шкоди національним інтересам держави, мати значний негативний вплив на національну безпеку, оборону та життєдіяльність суспільства. [4, 5]. Критична інфраструктура відіграє вирішальну роль у забезпеченні організаційної стійкості ДПСУ, сталого функціонування якої є основою для успішного виконання завдань, що покладені на прикордонне відомство [1], [2].

Прикордонна інженерна інфраструктура є складовою критичної інфраструктури та включає систему інженерних споруд, загороджень і технічних засобів. У звичайних умовах вона забезпечує позначення лінії кордону, ускладнення дій порушників та їх своєчасне виявлення, створення сприятливих умов для ефективного застосування сил і засобів органу охорони державного кордону під час охорони державного кордону [3]. В умовах надзвичайних ситуацій її функціональне призначення суттєво розширюється і включає: оперативне виявлення пошкоджень і визначення їх масштабу; підтримання безперервного моніторингу

ПРОВЕДЕННЯ РАДІАЦІЙНОЇ, ХІМІЧНОЇ ТА БІОЛОГІЧНОЇ РОЗВІДКИ ЗА ДОПОМОГОЮ НАЗЕМНИХ РОБОТИЗОВАНИХ КОМПЛЕКСІВ Олександр СИНЕЛЬНИКОВ, Оксана ТКАЧИК.....	244
ПРОБЛЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСТАТНЬОГО РІВНЯ БЕЗПЕКИ АВАРІЙНО-РЯТУВАЛЬНИХ ТА ІНШИХ НЕВІДКЛАДНИХ РОБІТ НА ВИСОТАХ Костянтин ОСТАПОВ, Кіріл ТРЯПКІН	246
РЕАГУВАННЯ НА НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ В УМОВАХ ВІЙНИ: ВИКЛИКИ ТА СТРАТЕГІЇ ОПТИМІЗАЦІЇ СИСТЕМИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ Олексій ЛАЗОРЕНКО	248
РЕАГУВАННЯ НА НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ В УМОВАХ ВІЙНИ Кіра СОКИРКА	249
УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМ ТА МЕТОДИК РЯТУВАННЯ МАЛОМОБІЛЬНИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ З ЖИТЛОВИХ БУДІВЕЛЬ ПІД ЧАС РАКЕТНИХ ОБСТРІЛІВ Юрій СУДНІЦІН, Діана БЕНЬ, Руслан ПАРХОМЕНКО.....	251
УТРИМАННЯ ПРИКОРДОННОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ В УМОВАХ ВІЙНИ (АСПЕКТ РЕАГУВАННЯ НА НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ) Сергій ПАРТИКА	252
CONCEPTUAL MULTIDIMENSIONALITY OF POST-TRAUMATIC GROWTH MODELS IN CONTEMPORARY RESEARCH Tetiana CHEREDNYCHENKO	254
PROTECTION OF RESCUE SERVICE VEHICLES USING CAMOUFLAGE COVER Ruslana HORBATIUK, Natalia HRECHKA, Tetiana KOSTENKO.....	256
ANALYSIS OF THE RELEVANCE AND EFFECTIVENESS OF CWC REGULATIONS IN THE CONTEXT OF THE RUSSIAN-UKRAINIAN CONFLICT Mykhailo ISHYCHKIN, Karolina OSIŃSKA.....	257

СЕКЦІЯ 3

НАУКОВО-ТЕХНІЧНІ ПРОБЛЕМИ ГУМАНІТАРНОГО РОЗМІНУВАННЯ

АКТУАЛЬНІСТЬ ДОСЛІДЖЕННЯ ТЕРМОРЕГУЛЯЦІЇ ПРИ РОБОТІ САПЕРІВ НА РАДІАЦІЙНО-ЗАБРУДНЕНИХ ТЕРИТОРІЯХ Сергій СТЕПАНЧУК.....	259
ВИКОРИСТАННЯ БЕЗПЛОТНИХ ЛІТАЛЬНИХ АПАРАТІВ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ОБСТЕЖЕННЯ ТЕРИТОРІЙ ПІД ЧАС ГУМАНІТАРНОГО РОЗМІНУВАННЯ Назар ФЕСЕНКО, Юрій ДІДОВЕЦЬ.	260